

Pradžia>Kreipimasis į teismą>Kur ir kaip>Kaip kreiptis į teismą?

Civilinės teisenos srityje nebaigtos procedūros ir procesai, pradėti iki pereinamojo laikotarpio pabaigos, bus tęsiami pagal ES teisę. Remiantis abipusiu susitarimu su Jungtine Karalyste, atitinkama su Jungtine Karalyste susijusi informacija E. teisingumo portale bus saugoma iki 2024 m. pabaigos.

Kaip kreiptis į teismą?

Gibraltaras

1 Ar turiu kreiptis į teismą, ar yra alternatyvų?

Ieškinio pareiškimas teisme turėtų būti kraštutinė priemonė. Pirmiausia turėtumėte įvertinti kitus klausimo sprendimo būdus. Pavyzdžiui, jeigu asmuo jums yra skolingas pinigų, galėtumėte parašyti jam laišką nurodydami skolos dydį, skolos atsiradimo aplinkybes ir tai, kokių veiksmų jau ėmėtės, kad susigrąžintumėte skolą. Laiške galite įspėti, kad jei asmuo negrąžins skolos iki siūlomoms dienoms, jūs pareikšite ieškinį teisme.

Jeigu kilusių problemų negalite išspręsti jokių kitu būdu, galite nuspręsti pareikšti ieškinį. Jeigu jūsų ieškinyje yra pagrįstas, jį galima nagrinėti vienu iš trijų būdų. Aukščiausiojo Teismo ieškinių dėl nedidelių sumų procedūra yra skirta mažesnės vertės ieškiniams nagrinėti (paprastai 10 000 GBP arba mažiau) greitai, pigiai ir lengvai. Nagrinėdamas ieškinius dėl didesnių sumų, Aukščiausiasis Teismas taiko kitas dvi procedūras. Pagreitinata procedūra paprastai taikoma byloms, kuriose ginčijama suma yra didesnė nei 10 000 GBP, tačiau neviršija 15 000 GBP, ir kuriose atsakovui reikia atskleisti tik tam tikrus dokumentus, o pasirengimas bylai užtrunka ne ilgiau nei apytiksliai 30 savaičių. Visos kitos bylos priskiriamos išsamiai procedūrai.

Dauguma besibylinėjančių asmenų (teismo bylose dalyvaujantys asmenys) veikia savarankiškai ir nusprendžia pareikšti ieškinį taikant ieškinių dėl nedidelių sumų procedūrą.

Toliau pateikta informacija gali padėti jums nuspręsti, kaip kuo geriau išnagrinėti savo ginčą, tačiau joje tik bendrais bruožais aprašoma, kas gali atsitikti. Šiuo atveju nepaaiškinamos visos teismo taisyklės, išlaidos ir procedūros, kurios įvairiais atžvilgiais gali būti susijusios su skirtingų rūšių ieškiniiais. Taip pat turėtumėte nepamiršti, kad net jeigu laimite savo bylą, teismas negali garantuoti, kad galėsite atgauti jums priklausančius pinigus.

2 Ar nustatytas ieškinio senaties terminas?

Teismas tam tikrus veiksmus atlieka per įprastus arba senaties terminus. Bendrasis ieškinio senaties terminas yra šešeri metai nuo atitinkamos dienos, pvz., sutarties pažeidimo diena arba diena, kai buvo padaryta žala arba tam tikrais atvejais, kai buvo nustatyta kokia nors žala. Kiti senaties terminai apima vienus metus šmeižto atveju arba trejus metus aplaidaus gydymo ir asmens sužalojimo atveju. Senaties terminus galima rasti [1960 m. Senaties akte](#). Su terminais susijusius klausimus galima išsiaiškinti kreipiantis į advokatą arba Piliečių konsultacijų biurą.

3 Ar turėčiau kreiptis į šios valstybės narės teismą?

ES teisės aktuose galioja specialios taisyklės, pagal kurias nustatoma, kurioje valstybėje narėje turėtų būti pareikštas ieškinyje. Daugiau informacijos galima rasti puslapyje „[Jurisdikcija](#)“.

4 Jei taip, į kokį šios valstybės narės teismą turėčiau kreiptis – pagal savo arba atsakovo gyvenamąją vietą ar pagal kitus bylos teisingumo kriterijus?

Gibraltare yra tik vienas teismo pastatas. Gibraltaro teismų tarnybos adresas: *277 Main Street*, Gibraltaras.

5 Į kokį šios valstybės narės teismą turėčiau kreiptis, atsižvelgiant į ieškinio pobūdį ir ginčijamos sumos dydį?

Gibraltare yra tik vienas teismo pastatas. Gibraltaro teismų tarnybos adresas: *277 Main Street*, Gibraltaras.

6 Ar galiu pareikšti ieškinį teismui pats, ar turiu kreiptis į tarpininką – advokatą?

Nereikalaujama, kad asmuo kreiptųsi dėl konsultacijos arba kad jam atstovautų advokatas. Asmeniškai byloje dalyvaujantis asmuo bet kokį ieškinį gali pareikšti asmeniškai. Dėl to sprendimą priima atitinkamas asmuo.

7 Kur konkrečiai turiu kreiptis dėl ieškinio pareiškimo – į teismo priimamąjį, teismo sekretoriatą ar kitą administracinį padalinį?

Ieškinį galite pareikšti arba jį užpildyti Gibraltaro Aukščiausiąjame Teisme adresu: *277 Main Street*, Gibraltaras.

Aukščiausiojo Teismo kanceliarijos darbo laikas: pirmadienį – ketvirtadienį 9.30–16.00 val., penktadienį 9.30–15.45 val. (vasaros mėnesiais galioja trumpesnis darbo laikas). Kanceliarijoje yra priimamasis, kuriame teismo darbuotojai gali gauti ieškinius ir suteikti informacijos apie teismo procedūras.

Teismo darbuotojai negali teikti teisinių konsultacijų. (Jie gali jums pasakyti, ar galite kreiptis dėl valstybės pagalbos.)

8 Kuria kalba galiu pareikšti ieškinį? Ar galiu ieškinį pareikšti žodžiu, ar jį būtina teikti raštu? Ar galiu siųsti ieškinį faksu arba elektroniniu paštu?

Ieškinių turi būti surašyti anglų kalba, o teismo procesas vyksta anglų kalba prireikus naudojantis vertėjų žodžiu paslaugomis. Paprastai ieškinyje Gibraltaro Aukščiausiojo Teismo kanceliarijoje įteikiamas asmeniškai.

9 Ar yra nustatytos specialios ieškinio pareiškimo formos, o jeigu jų nėra, kaip turiu išdėstyti ieškinį? Koks turi būti ieškinio turinys?

Paprastai tam, kad galėtumėte pareikšti ieškinį, privalote užpildyti ieškinio formą (forma N1). Aukščiausiojo Teismo kanceliarijos darbuotojai gali jums padėti gauti formos kopijas. Su darbuotojais galima susisiekti Aukščiausiojo Teismo kanceliarijoje adresu *277 Main Street*, Gibraltaras, arba skambinant telefonu (+350) 200 75608.

Šioje formoje pateikiamos ieškoviui ir atsakovui (asmuo, firma arba bendrovė, kuriai pareiškiamas ieškinyje) skirtos instrukcijos. Teismo darbuotojai gali padėti užpildyti formą. Instrukcijose pateikiama informacija apie tai, kokią informaciją turėtumėte nurodyti savo ieškinyje. Užpildę formą turėtumėte pasidaryti vieną kopiją sau, vieną teismui ir vieną kiekvienam atsakovui, kuriam pareiškiate ieškinį. Aukščiausiojo Teismo kanceliarijai išdavus ieškinio formą, ji bus jums grąžinta, kad galėtumėte kiekvienam atsakovui nusiųsti po kopiją. Atsakovui taip pat reikėtų nusiųsti patvirtinimo apie įteikimą formą ir atsiliepimo dokumentus.

Kitų rūšių bylose arba vėlesniuose ieškinio nagrinėjimo etapuose naudojamos įvairios kitos formos.

10 Ar reikia mokėti teismo mokesčių? Jeigu taip, kada? Ar turiu mokėti advokatui nuo pat ieškinio pareiškimo?

Norėdami pareikšti ieškinį paprastai turėsite sumokėti mokesčių. Mokesčio dydis priklauso nuo reikalaujamos sumos. Jeigu atsakovas nesumoka tuomet, kai turite teismo sprendimą, arba teigia, kad jis neprivalo jums sumokėti pinigų ir jūsų ieškinyje nagrinėjamas ginčo tvarka (ginčijamas ieškinyje), jums gali tekti sumokėti papildomus mokesčius. Jeigu bylą laimite, mokesčiai bus pridėti prie sumos, kurią jums yra skolingas atsakovas.

Gali būti ir papildomų išlaidų. Jeigu atsakovas ginčija jūsų ieškinį, jums gali prireikti liudytojų, kurie padėtų teismui papasakoti, kas įvyko. Jums gali tekti sumokėti liudytojų kelionės išlaidas į teismą ir iš jo, taip pat sumą, kurią jie būtų uždirbę tą dieną. Tačiau jums laimėjus bylą teismas gali įpareigoti atsakovą sumokėti tas išlaidas.

Jums taip pat gali tekti gauti eksperto, pvz., gydytojo, mechaniko arba matininko, įrodymus. Be to, gali tekti paprašyti, kad šis ekspertas atvyktų į teismo posėdį ir jūsų vardu pateiktų įrodymus. Eksperto išlaidas ir mokesčius sumokėsite jūs, tačiau vėlgi, jums laimėjus bylą, teismas gali įpareigoti atsakovą sumokėti šias išlaidas.

Nagrinėjant ieškinius dėl nedidelių sumų, galima reikalauti atlyginti tam tikros ribos neviršijančias liudytojų, ekspertų ir teisinės konsultacijos išlaidas.

Advokatų mokesčiai paprastai sumokami bylos pabaigoje, tačiau dėl šio klausimo susitaria advokatas ir jo klientas. Jeigu bylą laimite, teismas gali įpareigoti atsakovą sumokėti tam tikrus arba visus jūsų advokato mokesčius. Tačiau jeigu samdote advokato padėjėją ir jūsų ieškinio suma mažesnė nei 10 000 GBP, paprastai turėsite patys sumokėti už jo suteiktą pagalbą, net jeigu laimėsite bylą. Taip pat turėtumėte atsižvelgti į tai, kad, nors teismas gali priimti jums palankų sprendimą (tai reiškia, kad atsakovas įpareigojamas sumokėti jums pinigų sumą), teismas automatiškai nesiims priemonių, siekdamas užtikrinti, kad pinigai būtų sumokėti. Jeigu atsakovas nesumoka, turėsite prašyti, kad teismas imtųsi veiksmų (t. y. jūsų atžvilgiu priimto teismo sprendimo vykdymo užtikrinimas), už kuriuos jums gali tekti sumokėti kitą mokesčių.

11 Ar galiu gauti nemokamą teisinę pagalbą?

Gibraltarė teisinė pagalba civilinėse bylose vadinama *legal assistance*. Galimybė gauti teisinę pagalbą priklauso nuo įvairių veiksnių. Daugiau informacijos galima gauti Aukščiausiojo Teismo kanceliarijoje adresu *277 Main Street*, Gibraltaras, arba skambinant telefonu (+350) 200 75608.

12 Nuo kurio momento mano ieškiny laikomas oficialiai pareikštu? Ar institucijos praneš, ar mano ieškiny pareikštas tinkamai?

Bylos pradžios diena yra diena, kurią teismas išduoda ieškinio formą. Ieškinio pareiškimo data patvirtinama teismo datos antspaudu. Jeigu pareiškiamas ieškiny, Aukščiausiojo Teismo kanceliarija išduos jums pranešimą apie pareikštą ieškinį, kuriame bus išsami informacija apie pareiškimo datą.

13 Ar gausiu išsamią informaciją apie bylos tvarkaraštį (pvz., kada atvykti į bylos svarstymą)?

Pranešime apie pareikštą ieškinį, kurį jums išduos Aukščiausiojo Teismo kanceliarija pareiškus ieškinį, bus pateikta išsami informacija apie terminus, iki kurių atsakovas privalo pateikti atsiliepimą į ieškinį. Jeigu per tą terminą atsakovas ginčija visą arba dalį ieškinio, jums bus atsiųsta to atsiliepimo į ieškinį kopija kartu su pranešimu apie ginčijimą ir bylos priskyrimo klausimynu. Pranešimas ir klausimynas taip pat nusiunčiami atsakovui. Užpildytą klausimyną teisėjas naudoja nusprenddamas, pagal kurią procedūrą (ieškiniai dėl nedidelių sumų, pagreitinta procedūra ar išsami procedūra) nagrinėti bylą. Teisėjui nusprendus, kuriai procedūrai priskirti bylą, pranešimas apie priskyrimą bus nusiųstas jums ir kitoms šalims.

Jeigu atsakovas per konkretų terminą nepateikia atsiliepimo į ieškinį, jūs galite prašyti teismo priimti sprendimą už akių (t. y. priimti nutartį, pagal kurią atsakovas įpareigojamas jums sumokėti sumą, kurios reikalavote, nes iš atsakovo nebuvo gauta jokia atsiliepimo). Jeigu atsakovas sutinka, kad jis skolingas visą pinigų sumą, teismo taip pat galite prašyti priimti sprendimą. Šie prašymai priimti teismo sprendimą pateikiami pranešime apie pareikštą ieškinį, kuris jums bus įteiktas pareiškus ieškinį. Šiame pranešime nustatyta, kad jeigu toks prašymas nepateikiamas per šešis mėnesius nuo laikotarpio, iki kurio pabaigos atsakovas turėjo pateikti atsiliepimą į ieškinį, jūsų ieškinio nagrinėjimas bus „nutrauktas“ (t. y. sustabdytas arba atidėtas). Vienintelis veiksmas, kurį galite atlikti, yra prašyti, kad teisėjas priimtų nutartį, kuria ieškiny vėl būtų pradėdamas nagrinėti.

Paskutinis naujinimas: 23/09/2021

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Mes dedame dideles pastangas, stengdamiesi patobulinti Europos e. teisingumo portalą. Norėdami geriau suprasti Jūsų poreikius, vykdome trumpą apklausą. Užtruksite tik vieną minutę.

Taip Ne, ačiū